

Съвѣтлии

Вѣстникъ за информація, култура и народно стопанство.

Урежда се отъ редакционенъ комитетъ при сътрудничеството на обществени дѣйци и др. Излиза всѣка Недѣля Аbonamentъ за 3 мѣсеки 8 лева. Единъ брой 50 ст. За обявления се плаща: на 1 стр. 80 ст. кв. см. на останалите по 60 ст. на учреждения по 60 ст. дума. Ржкописи не се връщатъ. Адресъ: г. „СВѢТЛИНА“.

Георги Ив. Сакелариеvъ

Нѣма да приема гости на именния си день.

Георги Д. Бояджиевъ

на именния си день нѣма да приема гости.

Възкресение!

Духътъ на правдата отъ прѣди вѣкове чрѣзъ името на Христосъ говори на милиони хора. Той говори на човѣчеството, на народите, на единиците, които вѣхъра на живота опознаватъ грѣха, служатъ му и го богоизброятъ. Духътъ на Христовата правда щиба житейската язва, която отъ вѣкове разяжда обществата и ги разлага най-дѣлбоко. Тази е вѣчната борба между доброто и злото, споредъ вѣрата; борба на съвѣтъта срѣчу злодѣяніето, споредъ свободната човѣшка мисъль, борба между лъжата и безправието отъ една страна, истината и свободата отъ друга, споредъ тия, които искатъ „тукъ на земята да съградятъ Царството небесно“.

Великиятъ човѣшки духъ води човѣчеството, народите, единиците по различни пътища къмъ идеала на братството и любовта. Историята е нанизъ отъ велики борби и велики съмнѣния. Тия борби иматъ своите чудотворни символи, които говорятъ на сърдцата, и които пробуждатъ съвѣтъта. Мѣни се силата на тия борби, мѣнятъ се и знамената имъ. Будизъмъ, Христианство или Социализъмъ—това сѫ все прояви на стремежъ къмъ правда. Това сѫ религии, които водятъ човѣчеството къмъ бѫдещето съ поврати назадъ и пристъпи напрѣдъ.

Въ Христианството, обаче, повече отъ всички до сега велики философии и религии, човѣчеството вижда най-велики постижения на духа. И ако неговите срѣдства сѫ безсилни още да стигнатъ идеала, ако успоредно съ него се разрастватъ нови морални движения и религии, все пакъ е безспорно, че то си остава цѣль, божествено чиста.

Христосъ е великия символъ на страдания за истината и правдата, който е възкръсналъ, споредъ религията, който е трѣбвало да възкръсне, за да даде вѣра на човѣчеството, че истината и правдата сѫ

великиятъ начала, които трѣбва да бѫдатъ знаме за човѣчеството, народите и хората!

И дойде врѣме да видимъ разрушени хиляди кумири. Дойде врѣме на общочовѣшки бѣдствия на земята. Въ кръвъ се окажаха народите за да съградятъ нови неправди. Днесъ царствува отмѣщението и човѣкоядството.

Въ това смутно врѣме ше празнува и нашиятъ народъ Възкресение. Честито да бѫде то! Нека прѣбути празникътъ въ всички хора, мисъль за правда. И колкото да сѫ различни пътищата — всичките водятъ къмъ Римъ.

Нека всички по своите пътища вървятъ къмъ идеала на великата Христова правда.

Честито Възкресение!

Veritas.

ВИЕНА

(Специална кореспонденция на в. Свѣтлина)

Прѣди нѣколко мѣсека, единъ другаръ ме запита: „Що правишъ въ Виена?“ Отговоръ му ясно и недвусмислено: Присѣтвувамъ на погребението на единъ народъ!

Пѣкъ и какво друго може да му отговоря?

Виена, която само прѣди нѣколко години даваше ултиматумъ съ срокъ 24 часа, Виена, която диктуваше съ дипломацията си Европейски миръ, Виена на Фр. Иосифа и Метерниха, днесъ живѣе по милостта и благоволението на Съглашението!

Такава е сѫдбата на столицата на нѣкогашната 52 милиона империя (сега 6—7 милиона) откъсната сега отъ земедѣлчески си и минни райони.

Изкуственото подържане на този 2 милионенъ градъ е една утопия, защото извѣредното много фабрики каквито ги има, сѫ затворени, по липса на възлиша и сурови материали.

Безработицата е грамаднейша, скжпотията катадневно се увеличава, страданията сѫ не-

описуеми, мизерията е ненадмината, глада бушува по всѣко кѫтче и като вѣнецъ на всичко това, „великиятъ“ съглашениски дипломати за овѣдватъ: Плащайте!

Ще плащатъ, ама ще почакате малко!

Въ Виена не сѫществува почти друга сила партия, освѣтъ Социалдемократическата. Въ послѣдните законодателни избори, сѫщата партия получи повече отъ 400,000 гласа, срѣжущи 100,000 за всички други партии. Работничеството е единично, а въ партията сѫществува желѣзна дисциплина останала още отъ врѣмето на незаменимия—вождъ на австрийския пролетариатъ Д-ръ Викторъ Адлеръ.

Виена днесъ е прѣпълнена съ чужденци. Тука се виждатъ и французи и италианци, и българи и сърби и китайци и негри! Дошли сѫ хората да учатъ и да живѣятъ! Второто е по-вѣрно.

Унверситета е поставенъ на една доста почтена висота. Найдобръ е застѣпена медицината. Прѣди войната медицинския

и нѣма що да я питашъ Принце. Нали знаешъ любовта съ принцовете води момичетата изъ... хотелите!

„Мара започва да се смѣе съ гласъ.

— Но въ сѫщностъ, Мара, това е едно състояние, което заслужава само съжаления, нали? Знаешъ ли, едно врѣме, азъ искахъ да ставамъ пълномощенъ министъ. Бѣхъ кандидатъ за новата република Азербайджанъ. Едвамъ днесъ виждамъ ясно, какво щѣше да бѫде моето положение, ако останѫхъ тамъ досега.“

Нищо повече Принце, отъ онова, което сега заемашъ — долния етажъ!

— Да разбира се — всѣки човѣкъ има право да обича страната си — а особно пълномощниятъ министъ. Но по добрѣ, че не си успѣлъ да станешъ...“

— И азъ така мисля, Мара! И очевидно нѣ-
мамъ късметъ азъ: слѣдъ Азербайджанъ, пре-
тенциите ми се прѣхвърлиха върху Грузия, но
не мина много — и тя биде завета отъ бол-
шевикътъ!“

Ехъ тия большевики, Принце, не те оставиха да станешъ Министъ. Колко сѫ жестоки!

— Ти все тѣй обичашъ да се смѣешъ!
— Не се смѣя само азъ, Мара — погледни и сълнцето се смѣе, и многоетажните здания се смѣятъ, и всички минувачи сѣкашъ се смѣятъ...“

Да всички се смѣятъ и „благородната“ Дупнишка преса и тя се смѣе и се чуди на Твоето Сиятелство.

Но да оставимъ всичко на страна. Ако азъ бѣхъ на Твоето място, Принце, бѣхъ излѣзълъ отъ това положение. Досужевъ въ „Доходно място“ казва: „Който пие умира и който не пие — сѫщо; по-добрѣ е да пиемъ!“ И когато всички се смѣятъ, на тебъ не остава друго, Принце, освѣнъ да слѣдъшъ съвѣта на Досужевъ: и който е пълномощенъ

факултетъ е билъ единъ отъ най-добрите въ цѣлия свѣтъ. Днесъ, обаче, се руши! Помогнатъ професори, поради мизерията заплати, които получаватъ имигриратъ.

Бѣше врѣме, когато българските студенти, бѣха най-добрѣ гледани отъ всички други чужденци.

По настоящемъ, забѣлѣза се една обща умраза противъ чужденците. Причината се обяснява съ общата мизерия. Напослѣдътъ университетските такси сѫ увеличени за чужденците, извѣредно много! Така напримѣръ студентътъ медици, ще плаща отъ 7—9000 крон.

Въ сравнение съ България, до скоро живота тукъ бѣше по-евтинъ. Сега вече, се приравнява съ българския даже въ извѣстно отношение става и по-скажъ.

Живѣе се скромно съ 10,000 крон мѣсечно. Има, обаче, студенти българи, които живѣятъ и съ 7—8000 крони.

Споредъ менъ този животъ е много мизеренъ и ето защо трѣбва всѣ година да идатъ, въ България по два мѣсека „на прѣхрана“.

Ако за студента е така, то можемъ да си представимъ какъ живѣе австрийския работникъ, който получава отъ 6—9000 крони мѣсечно и съ тѣзи пари трѣбва да храни и себе си и съмѣстътъ си!

— Умирать отъ гладъ!

Умирать по кѫщите, умирать по парковете, умирать по улиците! На всѣкаждъ смѣртъ и страдания!

И ще продължи така до тогава до когато представителътъ на капиталистическа Франция и Англия пожелаятъ това?

Прочутия драматургъ Стринбергъ, свѣршва I-а част на своятъ „Роленланд“ (Мъртвешки танцъ) съ думите „Зачеркни и отминавай“.

Но когато на единъ народъ се отнима възможността да живѣе, когато той се огладнява и умрѣтъ, когато най-великото човѣшко право — правото на животъ, става каль и на смѣшка, тогава не „се зачертава“, напротивъ, взима се бѣлѣжка и се помжи!

Именно това прави и трѣбва да направи Австрийски народъ!

— Добра бѣлѣжка и отплата! Отплата заедно съ всички страдащи, противъ убийците на човѣшкия родъ!

Жакъ Асеовъ.

Четете и подкрепете в. „СВѢТЛИНА“.

За „червенитъ петна“

отговоръ на Хамлетъ, Принцъ Датски.

Драги Принце,

Навѣрно нѣкой лжъ отъ Дупнишката Свѣтлина е проникналъ въ твоя работенъ кабинетъ или е сварилъ въ нѣкой жгълъ въ Шахановъ, възбудилъ е Твоя гнѣвъ и си рекълъ да позакачиши дупнишката „благородна“ преса. Ето първото ми прѣположение. Затова не Ти се сърдя, а Ти благодаримъ, защото ако подобни работи не срѣщаши изъ „благородната“ печать, май мжничко ще пълнишъ долния етажъ на в. „Зора“, а още повече, че съ нашата си провинциална наивност ти спомагамъ свободното си врѣме да прѣкарвашъ бѣхъ въ Алказаръ, било въ нѣкое кабаре, или другадѣ, кждѣто често си поглаждашъ брадата, или срѣдъ, съмѣтъ съ око и гаврѣтнѣшъ... чашка отъ „скоро-смѣтницата“ (ний ракийката тукъ така я наричаме).

Съжалявамъ, Принце, че нѣмамъ честта да Те познавамъ, както Тебъ така и Твоята Мара отъ ул. „Мария Луиза“. Но Ти си доста забавенъ човѣкъ. Моето име не е громко. Но Ти, самопомазания Принцъ Датски, пощело ти се бѣше да ставашъ и пълномощенъ министъ и съ тая идея бѣше излѣзълъ изъ ул. „Мария Луиза“ да се поразходишъ.

„Отъ една напрѣчна улица изкача Мара! А, Мара, почакай, изкамъ нѣшо да ти кажа!

— Отъ кога не съмъ те виждала, наистина!

Дѣ отивашъ? Какво ново има?

Тя тръгва съ мене. Ние съ Мара имаме стари платонически симпатии. Тя пропадна нѣкѫдъ

и съмѣтъ започва да се смѣе съ гласъ.

— Но въ сѫщностъ, Мара, това е едно състояние, което заслужава само съжаления, нали? Знаешъ ли, едно врѣме, азъ искахъ да ставамъ пълномощенъ министъ. Бѣхъ кандидатъ за новата република Азербайджанъ. Едвамъ днесъ виждамъ ясно, какво щѣше да бѫде моето положение, ако останѫхъ тамъ досега.“

Нищо повече Принце, отъ онова, което сега заемашъ — долния етажъ!

— Да разбира се — всѣки човѣкъ има право да обича страната си — а особно пълномощниятъ министъ. Но по добрѣ, че не си успѣлъ да станешъ...“

— И азъ така мисля, Мара! И очевидно нѣ-
мамъ късметъ азъ: слѣдъ Азербайджанъ, пре-
тенциите ми се прѣхвърлиха върху Грузия, но
не мина много — и тя биде завета отъ бол-
шевикътъ!“

Ехъ тия большевики, Принце, не те оставиха да станешъ Министъ. Колко сѫ жестоки!

— Ти все тѣй обичашъ да се смѣешъ!

— Не се смѣя само азъ, Мара — погледни и сълнцето се смѣе, и многоетажните здания се смѣятъ, и всички минувачи сѣкашъ се смѣятъ...“

Да всички се смѣятъ и „благородната“ Дупнишка преса и тя се смѣе и се чуди на Твое Сиятелство.

Но да оставимъ всичко на страна. Ако азъ бѣхъ на Твоето място, Принце, бѣхъ излѣзълъ отъ това положение. Досужевъ въ „Доходно място“ казва: „Който пие умира и който не пие — сѫщо; по-добрѣ е да пиемъ!“ И когато всички се смѣятъ, на тебъ не остава друго, Принце, освѣнъ да слѣдъшъ съвѣта на Досужевъ: и който е пълномощенъ

министръ умира, и който не е — сѫщо; по-добрѣ е да си останешъ такъвъ, какъто си си слѣдъ твоите несполуки за пълномощенъ министъ.